



دانشگاه سهند
دانشکده معماری و هنر

گروه آموزشی پژوهش هنر

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پژوهش هنر

عنوان:

رابطه شعر و نقاشی در دهه سی و چهل شمسی با رویکرد جامعه شناسانه

استاد راهنما اول:

دکتر سید محمد راستگو فر

استاد راهنما دوم:

مهندس عزیزی

دانشجو:

سید امیر دانشور

شهریور 94

واژه های کلیدی:

مدرنیسم هنری، شعر دهه ی سی و چهل شمسی، نقاشی دهه ی سی و چهل شمسی، جامعه شناسی هنر

چکیده:

دهه سی و چهل شمسی از نظر اتفاقات اجتماعی و هنری از مهمترین دهه های تاریخ ایران معاصر است. این برهه، زمانی بود که مدرنیزاسیون اجتماعی - اقتصادی با اصلاحات ارضی و انقلاب سفید قرار بود به منصفی ظهور برسد؛ از طرفی عامه جامعه در تبعیت از مراجع دینی و سنتی جامعه ایرانی در اعتراض به مدرنیزاسیون یا تجدد گرایی و همسو با سنتگرایی، آن را شبه مدرنیسم وارداتی و در وابستگی بی چون و چرا به غرب می دانستند در این میان بروز هویت ایرانی در دو گونه ی متفاوت به عینیت رسید: یکی آن گونه ای بود که از سمت حکومت شاهنشاهی، به عنوان خط مشی دولت به منظور حمایت همه جانبه از تمامی شکل های مدرنیته و از آن جمله مدرنیسم هنری بود که تحت حمایت مستقیم فرح دیبا، با عنوان بنیاد فرح پهلوی صورت می گرفت؛ از طرف دیگر، قاطبه ی جامعه که متأثر از کودتای سال سی و دو و برکناری دولت مصدق، خود را در وضعیتی عصبی و سرخورده می دیدند که عاملان اصلی آن، یعنی انگلیس و آمریکا را مقصر اصلی ماجراهای مزبور می دانستند و لذا در حمایت از بخش های مذهبی چون مراجع دینی و غیر مذهبی مانند حزب توده و بلشویک های روسی، نسبت به شرایط جدید چاره های جز به اعتراض نمیدیدند هنر مسلط نو این دهه، هنر اعتراض بود. در واقع می توان گفت، تجلی مدرنیسم دهه ی چهل، شعر موج نو و شعر دیگر و هنر زیباییشناسانه بود، در حالیکه تجلی ضدیت با مدرنیسم (یا شبه مدرنیسم) در قالب های انقلابی چون شعر چریکی و هنر متعهد نمود می یافت.